

Til foresatte som lurer på om barnet har immunsvikt

Det er ikke enkelt å svare på når man bør mistenke primær immunsvikt, eller hva som kan kalles «stadig tilbakevendende infeksjoner». Antall og typer infeksjoner varierer i livsfasene. Vi kjenner til flere hundre ulike former for primær immunsvikt, og de fleste er svært sjeldne. Man kan dele dem inn etter hvilken del av immunsystemet som ikke fungerer normalt.

Barn må utvikle immunitet mot luftveismikrober og pådrar seg derfor oftere luftveisinfeksjoner enn voksne. Barn i barnehage er mer utsatt for smitte enn barn som er hjemme. Etter førskolealderen er det lettere å vurdere hvor mange infeksjoner som er normalt.

Terskelen for å utrede bør være lavere om det er kjent primær immunsviktsykdom i familien. Det er økt forekomst av autoimmune sykdommer hos personer med primær immunsvikt, og kombinasjonen av økt infeksjonstendens og autoimmunitet kan gi mistanke om primær immunsvikt.

Barn bør utredes for immunsvikt når man ser følgende varseltegn:

- Dårlig vekst og trivsel hos småbarn med mange infeksjoner og eventuelt langvarig diaré
- Flere enn 4 tilfeller av mellomørebetennelse pr. år uten opplagt forklaring
- To eller flere tilfeller av bihulebetennelse hvert år (mest aktuelt hos større barn/unge voksne)
- Alvorlig lungebetennelse eller hyppig tilbakevendende infeksjoner i nedre luftveier
- To eller flere alvorlige infeksjoner som hjernehinnebetennelse, blodforgiftning eller benbetennelse (osteomyelitt)
- Gjentatte infeksjoner med mye puss
- Infeksjoner som varer unormalt lenge, for eksempel vedvarende soppinfeksjon i munnen (trøske)
- Infeksjoner med vanlige mikrober, men med et alvorlig forløp
- Infeksjoner med uvanlige mikrober, eller mikrober som vanligvis ikke forårsaker sykdom
- Tidlig debut av autoimmun sykdom
- Alvorlig reaksjon etter vaksine

Hvordan kan du forberede deg til legebesøket?

Å stille en sjelden diagnose er et resultat av kunnskap og erfaringer. Hvis du tror at det kan dreie seg om en form for immunsviktsykdom, er det i tillegg viktig at du som foresatt bidrar med opplysninger, slik at legen kan komme fram til riktig diagnose.

Her er noen punkter som du kan tenke gjennom på forhånd:

- På hvilken måte er barnet sykt?
 - Gjentatte infeksjoner i øvre luftveier (øre-, hals- eller bihulebetennelser)?
 - Gjentatte infeksjoner i nedre luftveier (lungebetennelse eller bronkitt)?
 - Har barnet hatt tegn til autoimmun sykdom (ledd, hud, skjoldbruskkjertelen, andre organer)?
 - Har barnet hatt infeksjoner som krevde sykehusbehandling?
 - Når begynte infeksjonene?
 - I spedbarnsalder, småbarnsalder? Siste året?
 - Har det vært nødvendig å kontakte lege og få behandling når barnet har vært syk?
 - Hvilken type behandling? Hvor lenge tok barnet medisiner? Ble barnet frisk av behandlingen?
 - Hvor lenge varte sykdommen?
 - Krever sykdommen fravær fra skole eller barnehage?
- Har barnet hatt uvanlige reaksjoner på vaksiner?
 - Noen immunsviktsykdommer kan være arvelige:
 - Er det flere i familien eller slekt som har hatt lignende symptomer?
 - Er det noen som har vært alvorlig syk på grunn av infeksjon?

Nyttige nettsider for pasient og fastlege

- [Diagnoseinformasjon - Primære immunsviktsykdommer - OUS](#)
- [Norsk nettverk for primær immunsvikt - OUS](#)
- [Norske retningslinjer for diagnostikk og behandling av primær immunsvikt - Helsebiblioteket](#)

